

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Materiál na rokovanie HSR SR
Dňa 22. augusta 2022

č. 7)

Stanovisko k Návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Všeobecne k návrhu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predkladá podpredseda vlády a minister financií SR.

Predkladaným návrhom zákona sa implementuje článok 4 smernice rady (EÚ) 2016/1164 z 12. júla 2016, ktorou sa stanovujú pravidlá proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu, pokiaľ ide o pravidlo o obmedzení úrokových nákladov.

Zámerom návrhu zákona v čl. I je zavedenie pravidiel v rámci boja proti daňovým únikom, ako aj na zatriktívnenie podmienok podnikania prostredníctvom zákona o dani z príjmov. V rámci boja proti daňovým únikom návrh zákona obsahuje legislatívnu úpravu pravidla o obmedzení úrokových nákladov, ktorá vyplýva z povinnosti implementovať článok 4 smernice (EÚ) 2016/1164 najneskôr od 1. januára 2024.

Návrh zákona ďalej obsahuje spresnenie a doplnenie pravidiel transferového oceňovania. Ide najmä o úpravu a spresnenie definície zahraničnej závislej osoby, spresnenie definície kontrolovanej transakcie a doplnenie významnej kontrolovanej transakcie (bezpečný prístav), doplnenie pravidiel pri určení základu dane stálej prevádzkarne daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou (nerezidenta) na území SR v súlade s aktuálnou metodikou Smernice OECD o transferovom oceňovaní, doplnenie pravidiel pri korešpondujúcej úprave základu dane v prípade stálej prevádzkarne daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou (nerezidenta) na území SR, ako aj doplnenie odkazu na Smernicu OECD o transferovom oceňovaní do zákona o dani z príjmov z dôvodu zabezpečenia právnej istoty pri uplatňovaní pravidiel transferového oceňovania.

V návrhu zákona sa dopĺňa postup daňovníka v prípade preventívnej reštrukturalizácie. Ide o legislatívnu úpravu tzv. zákonného a daňovo uznaného odpisu pohľadávok, podľa ktorej bude postupovať daňovník pri zániku pohľadávky alebo záväzku, vrátane odpustenia dlhu, ako aj pri tvorbe opravných položiek k pohľadávkam.

Návrh zákona obsahuje aj možnosť vyššieho odpočtu daňového bonusu na vyživované dieťa (deti) v nadväznosti na započítanie príjmov (čiastkových základov dane) obidvoch oprávnených osôb (napr. rodičov) do úhrnu príjmov pre účely uplatnenia tohto daňového bonusu.

Návrhom zákona sa od 1. januára 2023 mení spôsob registrácie k dani z príjmov u vybraných typov daňovníkov. Správca dane bude registrovať daňovníkov na daň z príjmov z úradnej moci na základe údajov z registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci zapísaných do obchodného registra a živnostenského registra a podľa oznámenia finančného riaditeľstva zverejneného na jeho webovom sídle.

Predpokladaným návrhom zákona sa na základe poznatkov z uskutočnených konzultácií a z aplikačnej praxe upravujú, spresňujú a zjednocujú z dôvodu zvýšenia právnej istoty daňovníkov niektoré ustanovenia zákona o dani z príjmov.

V čl. II sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), kde sa navrhuje úprava registrácie z úradnej moci vzhľadom na nedostatočnú kvalitu dát zdrojového registra tak, že od 1.1.2023 sa budú registrovať z úradnej moci daňové subjekty, ktoré sú do tohto registra zapísané z obchodného a živnostenského registra a z ostatných registrov, podľa oznámenia, ktoré bude zverejnené na webovom sídle Finančného riaditeľstva SR. Pri ukladaní pokút sa zavádza systém tzv. „druhej šance“, podľa ktorého správca dane pokutu, ktorú je možné určiť v rámci intervalového rozpätia, neuloží, ale vyzve na splnenie povinnosti s upozornením, že pri ďalšom porušení už bude uložená pokuta. Tiež sa navrhuje skrátiť lehotu na vyrubenie úroku z omeškania pri úplnej úhrade nedoplatku tak, že úrok bude možné uložiť do jedného roka od konca roka, v ktorom bol nedoplatok uhradený. Ďalej sa navrhuje zrýchliť postup pri vrátení vodičského preukazu, ak je zastavené exekučné konanie.

Vplyvy návrhu zákona na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy a vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a vplyvy na informatizáciu spoločnosti sú uvedené v doložke vybraných vplyvov. Návrh zákona nebude mať vplyvy na životné prostredie a na služby verejnej správy pre občana.

Účinnosť zákona sa navrhuje 1. januára 2023 okrem čl. I bodov 10, 12, 28 a §52zzr v bode 40 a čl. II bodov 8 a 9 a § 165o v bode 11, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2024.

Stanovisko AZZZ SR :

AZZZ SR k predmetnému návrhu zákona v rámci medzirezortného pripomienkového konania uplatnila viacero zásadných pripomienok, niektoré boli akceptované, resp. sa ich podarilo vyriešiť. Rozpor sa nepodarilo odstrániť a pretrváva u nasledovných pripomienok:

1. K vlastnému materiálu, čl. I, § 17

K vlastnému materiálu, čl. I, § 17 navrhujeme doplniť nový odsek, ktorý znie:

„Súčasťou základu dane u daňovníka, ktorým je poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne, zaistovne a pobočka zahraničnej zaistovne, ktorý pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty postupuje podľa odseku 1 písm. c) sú akékoľvek zmeny pohľadávok a záväzkov z poisťných a zaistných zmlúv účtované s vplyvom na výsledok hospodárenia daňovníka v zmysle medzinárodného účtovného štandardu upravujúceho účtovanie poisťných zmlúv (IFRS17).“

Odôvodnenie:

Za účelom vyššej právnej istoty, navrhujeme doplnenie priamo do zákona, že v prípade účtovania poisťných zmlúv s vplyvom na výsledok hospodárenia tieto ostávajú súčasťou základu dane v súlade s účtovníctvom. Rovnaká logika je pritom použitá aj v dôvodovej správe, kde záväzky z poisťných zmlúv sú posudzované v súlade s účtovníctvom.

2. K vlastnému materiálu, čl. I, bodu 38

K vlastnému materiálu, čl. I, bodu 38 navrhujeme upraviť znenie navrhovaného § 52zzn odsek 1 nasledovne:

„§ 52zzn Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2023 (1) Úpravy základu dane podľa § 17 ods. 2 písm. d), ktoré vyplývajú z implementácie medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo IFRS 17 a IFRS 9 poisťovňou, pobočkou poisťovne iného členského štátu, pobočkou zahraničnej poisťovne, sa zahrnú do základu dane rovnomerne počnúc zdaňovacím obdobím, ktoré začína najskôr 1. januára 2023, najneskôr však do konca štvrtého zdaňovacieho obdobia, ktoré nasleduje po zdaňovacom období, ktoré začalo najskôr 1. januára 2023, pričom na zostatok technických rezerv tvorených k 31. decembru 2022 sa nevzťahuje ustanovenie § 17 odseku 15.“

Odôvodnenie:

Vzhľadom k tomu, že pri prvotnom uplatnení medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS poisťovňami a zaistovňami bola zmena z dôvodu zmeny účtovnej metódy zahrnutá do základu dane v priebehu piatich

zdaňovacích období (§ 10 Opatrenie MF 011053/2006-72 – tzv. prevodového mostíka), navrhujeme aby aj zmena účtovnej metódy z dôvodu prechodu na štandard IFRS 17 a IFRS 9 bola rovnako zahrnutá v priebehu piatich zdaňovacích období. Nevidíme dôvod, aby v prípade zmeny účtovnej metódy z rovnakých dôvodov (prechod na medzinárodné štandardy IAS/IFRS) boli aplikované dve rôzne obdobia zdanenia vplyvu tohto prechodu. Navrhujeme preto aplikovanie rovnakej lehoty na zdanenie rozdielu vyplývajúceho z prechodu na štandard IFRS17 a IFRS 9 ako v prípade iných finančných inštitúcií v prípade prvotného prechodu na medzinárodné účtovné štandardy IAS/IFRS, tj. v priebehu 5 zdaňovacích období a to počnúc zdaňovacím obdobím začínajúcim najskôr 1. 1. 2023. Navyše aj iné finančné inštitúcie pri významných zmenách zdaňovania mali povinnosť zdaňovať rozdiel v priebehu 5 zdaňovacích období (§52 odsek 11). Tiež navrhujeme doplniť do zákona, že ustanovenie § 17 odsek 15 sa nebude vzťahovať na zrušenie technických rezerv zaúčtovaných k 31. decembru 2022 z dôvodu prechodu na nový štandard IFRS 17. Rozumieme, že úmyslom zákonodarcu je zdanenie rozdielu vyplývajúceho z implementácie štandardu IFRS 17 a IFRS 9 v priebehu niekoľkých zdaňovacích období. Vzhľadom však k tomu, že zákon o dani z príjmov obsahuje špecifické ustanovenie, podľa ktorého sa v prípade zrušenia rezerv na účet nerozdeleného zisku minulých rokov, ktorých tvorba bola uznaná za daňový výdavok tieto dodania v danom zdaňovacom období, navrhujeme z dôvodu väčšej právnej istoty priamo v zákone priamo definovať, že toto ustanovenie nebude v prípade implementácie štandardu IFRS 17 a IFRS 9 použité.

3. K predmetnému materiálu ďalej uvádzame nasledovné:

Okrem vyššie uvedených pripomienok uvádzame, že v dôsledku nedorozumenia na rozporovom konaní došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu a preklasifikovaniu na „obyčajné“ našich pripomienok **k čl. I. bodu 1 (§ 2 písm. o)) návrhu zákona, k čl. I. bodu 6 (§17 ods. 5 písm. a)) návrhu zákona a doplnenia novelizačného bodu v čl. I. (§51h ods. 2 písm. c))**. Ide o tie isté pripomienky, ktoré sú uvedené vo vyhlásení predkladateľa o neodstránených rozporoch pri Republikovej únii zamestnávateľov. **AZZZ SR považuje tieto pripomienky za zásadné a naďalej na nich trváme.**

Záver :

AZZZ SR odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie až po zapracovaní uvedených pripomienok.